

СПОРИ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НА ПРОМІЖНИХ ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

**IV Міжнародна науково-практична конференція
«Захист виборчих прав адміністративними судами в Україні»**

1 - 2 липня 2021 року

**Восьмий
апеляційний
адміністративний суд**

**НАЙБІЛЬША КІЛЬКІСТЬ
СПОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З
ВИБОРЧИМ ПРОЦЕСОМ,
ВИНИКАЄ НА ЕТАПІ
ВСТАНОВЛЕННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРІВ**

Восьмий
апеляційний
адміністративний суд

Частина 3 статті 77 Конституції України

порядок проведення виборів народних депутатів України встановлюється законом

Пункт 20 частини 1 статті 92 Конституції України

виключно законами України визначаються організація і порядок проведення виборів і референдумів

Стаття 3 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 20 березня 1952 року (Протокол ратифіковано Законом України від 17 липня 1997 року №475/97-ВР)

Високі Договірні Сторони зобов'язуються проводити вільні вибори шляхом таємного голосування в умовах, які забезпечуватимуть вільне вираження думки народу у виборі законодавчого органу

адміністративний суд

ПРОМІЖНІ ВИБОРИ НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ В ОДНОМАНДАТНОМУ ВИБОРЧОМУ ОКРУЗІ № 87

Постановою Центральної виборчої комісії від 27 листопада 2020 року № 522 були призначені проміжні вибори народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 87.

Відповідно до підпункту 2 пункту 2 Розділу XXXXII «Прикінцеві та перехідні положення» Виборчого кодексу України правове регулювання даних проміжних виборів здійснюється Законом України від 17 листопада 2011 року № 4061-VI «Про вибори народних депутатів».

На підставі постанови Центральної виборчої комісії від 1 березня 2021 року № 45 утворено окружну виборчу комісію з виборів народних депутатів України на проміжних виборах народного депутата України 28 березня 2021 року.

28 березня 2021 року відбулися проміжні вибори народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 87.

Проміжні вибори народних депутатів

Округ №87

ЦВК

Восьмий
апеляційний
адміністративний суд

ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНИМ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОЛОСУВАННЯ

неправомірне включення до списків виборців осіб, не здатних самостійно пересуватися

Частиною 1 статті 92 Закону України «Про вибори народних депутатів України» визначено виключний перелік обставин, за наявності яких дільнична виборча комісія може визнати голосування у разі встановлення порушень вимог Закону, внаслідок яких неможливо достовірно встановити результати волевиявлення виборців.

Однією з таких обставин є голосування особами, які безпідставно включені до списку виборців у кількості, що перевищує п'ять відсотків кількості виборців, які отримали виборчі бюлетені на виборчій дільниці.

Згідно з частиною 16 статті 94 Закону України «Про вибори народних депутатів України» окружна виборча комісія може прийняти рішення про визнання голосування на виборчій дільниці недійсним лише у разі виявлення при повторному підрахунку голосів виборців на відповідній виборчій дільниці обставин, зазначених у частині першій статті 92 цього Закону.

Восьмий
апеляційний
адміністративний суд

ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНИМ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОЛОСУВАННЯ

неправомірне включення до списків виборців осіб, не здатних самостійно пересуватися

Оскаржені до суду постанови окружної виборчої комісії мотивовані виявленням під час повторного підрахунку голосів на виборчих дільницях фактів безпідставної видачі виборчих бюлетенів особам, кількість яких перевищує п'ять відсотків кількості виборців, які отримали виборчі бюлетені на виборчих дільницях.

Для встановлення кількості фактів порушення голосування окружна виборча комісія виходила із загальної кількості осіб, не здатних самостійно пересуватися, зареєстрованих на спірних виборчих дільницях та включених до відповідного списку виборців, незалежно від того, чи отримували вони виборчі бюлетені

Суди не погодилися із таким правовим тлумаченням окружної виборчої комісії пункту 1 частини 1 статті 92 Закону України «Про вибори народних депутатів України», виходячи з того, що конструкція правової норми, яка є підставою для визнання голосування на виборчій дільниці недійсним, передбачає не лише включення осіб до витягу зі списку виборців безпідставно, а й, одночасно, голосування такими особами, у кількості, що перевищує п'ять відсотків кількості виборців, які отримали виборчі бюлетені на виборчій дільниці.

У всіх розглянутих судових справах не знайшла підтвердження саме участь у голосуванні всіма зазначеними особами, тобто отримання ними виборчих бюлетенів. Тому суди скасували оскаржувані рішення про визнання виборів недійсними.

Восьмий
апеляційний
адміністративний суд

ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНИМ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОЛОСУВАННЯ

неправильне включення до витягу із списків виборців для голосування за місцем перебування осіб, які не подали заяви із відповідним підтвердженням захворювання із медичної установи

Частиною 1-3 статті 86 Закону України «Про вибори народних депутатів» виборцю, який внесений до списку виборців на виборчій дільниці, але за віком, у зв'язку з інвалідністю чи за станом здоров'я не здатний пересуватися самостійно, дільнична виборча комісія надає можливість голосувати за місцем перебування цього виборця. Для організації голосування виборців, не здатних пересуватися самостійно, за їх місцем перебування дільнична виборча комісія в останній день перед днем голосування на своєму засіданні виготовляє витяг із списку виборців за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

До витягу із списку виборців включаються:

- 1) без рішення комісії - виборець, постійно не здатний самостійно пересуватися, щодо якого у списку виборців зазначена відповідна відмітка, якщо такий виборець до 12 години останньої суботи перед днем голосування письмово або особисто не повідомив відповідну дільничну виборчу комісію про бажання проголосувати у приміщенні для голосування;
- 2) за рішенням дільничної виборчої комісії - виборець, який тимчасово не здатний самостійно пересуватися, на підставі його заяви та довідки медичної установи про стан його здоров'я.

ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНИМ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОЛОСУВАННЯ

неправильне включення до витягу із списків виборців для голосування за місцем перебування осіб, які не подали заяви із відповідним підтвердженням захворювання із медичної установи

Згідно положень частин 5, 6, 8 статті 86 Закону України «Про вибори народних депутатів України» виборець, який тимчасово не здатний пересуватися самостійно, поштою або через інших осіб подає власноручно написану заяву з проханням забезпечити йому голосування за місцем його перебування із зазначенням місця перебування виборця. Така заява разом з довідкою медичної установи про стан здоров'я виборця повинна бути подана до дільничної виборчої комісії не пізніше 20 години останньої п'ятниці перед днем голосування.

Заява виборця про бажання голосувати за місцем його перебування реєструється дільничною виборчою комісією в окремому журналі, де зазначаються день і час її надходження, прізвище, ім'я, по батькові та адреса місця проживання (місця перебування) виборця.

Восьмий
апеляційний
адміністративний суд

ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНИМ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОЛОСУВАННЯ

неправильне включення до витягу із списків виборців для голосування за місцем перебування осіб, які не подали заяви із відповідним підтвердженням захворювання із медичної установи

Аналіз зазначених законодавчих положень дозволив судам дійти висновку, що інформація щодо виборців, які постійно не здатні пересуватися самостійно, та які до 12 години останньої суботи перед днем голосування письмово або особисто не повідомили відповідну дільничну виборчу комісію про бажання проголосувати у приміщенні для голосування, повинна міститися у списках виборців на постійні основи та є підставою для її включення до витягу зі списку виборців, видачі виборчих бюлетенів виборцю, а також врахування вказаної обставини під час підрахунку голосів.

Тому позиція окружної виборчої комісії про необхідність подання такими особами ще й заяв та медичних документів, які підтверджують їх захворювання, не ґрунтується на положеннях Закону України «Про вибори народних депутатів України».

ВИЗНАННЯ НЕДІЙСНИМ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОЛОСУВАННЯ

неправильне включення до витягу із списків виборців для голосування за місцем перебування осіб, які не подали заяви із відповідним підтвердженням захворювання із медичної установи

Із відповідними рішеннями можна ознайомитися у Єдиному реєстрі судових рішень

300/1440/21

300/1441/21

300/1442/21

Восьмий
апеляційний
адміністративний суд

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Восьмий
апеляційний
адміністративний суд